

Opinion

Jeg har aldrig brudt mig om denne påduttede rollemodelfunktion, som jøderne har fået. I mine øjne skaber den en kløft til andre minoriteter, som gør det nemt at glemme, at der er meget mere, som binder os sammen, end der skiller os ad, skriver Özlem Cekic.

ÖZLEM CEKIC

Da jeg var barn, hadede jeg jøder. Jeg havde set grupvækkende billeder af palæstinensiske børn, der var blevet dræbt under angreb fra »jøderne«.

Jeg græd over uretfærdigheden. I mit barnesind var det at være jøde blevet synonym for at være ond. Der var ikke plads til nuancer. Min familie var ikke særlig politisk engageret, og jeg drøftede aldrig mine fordomme med dem. Hvad billederne fik mig til at mene om jøder, holdt jeg for mig selv.

Mit syn på jøderne begyndte hurtigt at ændre sig efter, at en ny pige dukkede op på Ny Carlsberg Vejens Skole, hvor jeg gik som barn. Hun var den første jøde, jeg mødte. Jeg ved ikke, om det var venskabet eller alle mine besøg hos hende, der gjorde udslaget, men noget var sket inden i mig: Jeg var holdt op med at se hende som jøde.

Da jeg senere i livet blev valgt ind som folketingsmedlem, mødte jeg overrabbiner Bent Melchior, der ikke blot skulle blive en ven, men en slags reservebedstefar for mig.

Bent introducerede mig for den jødiske kultur og lærte mig, at man sagtens kan være både palæstinenserne og jødernes ven. Vi brugte lang tid på at tale om jødedommens traditioner og regler. Jeg lærte, at mange af de muslimske traditioner som omskæring, faste og en ugentlig helligdag faktisk har rødder i jødedommen. Det gik op for mig, hvor meget min egen kultur ligner den jødiske. Jøderne har været i Danmark i næsten et halvt årtusinde, men de historier, som mine jødiske venner fortæller om familiekonflikter, bryllupsplanlægninger, skilsmisseudfordringer og dilemmaet om, hvem der skal tage sig af de ældre, kunne lige så vel være fortalt af mine kurdiske venner. På godt og ondt har vi ufatteligt mange ting tilfælles. I dag føler jeg mig som en del af det jødiske samfund. Deres smerte er også min smerte.

Jeg har mange jødiske venner, få af dem skiltes med deres jødiske identitet. Gennem generationer har de på den hårde måde lært at tilpasse sig og gå under radaren.

Der er ingen tvivl om, at det jødiske miljø efter 400 år i Danmark er en velintegreret del af det danske samfund. De fleste er

Fra had til venskab: Sådan har mit forhold til jøderne udviklet sig

selvforsørgende, kriminaliteten er næsten ikkeeksisterende, sproget er dansk, og de fleste har enten én uddannelse, eller er i gang med en. Der eksisterer også et værdifællesskab mellem danske jøder og majoritetssamfundet. Det israelske flag kan vække følelser i dem, men det mindsker ikke deres ret til dannebrog.

Mange politikere og magthavere bruger de danske jøder som eksempel, når de vil fortælle andre minoritetsgrupper (muslimer), hvordan man skal opføre sig. Jeg har aldrig brudt mig om denne påduttede rollemodelfunktion, som jøderne har fået. I mine øjne skaber den en kløft til andre minoriteter, som gør det nemt at glemme, at der er meget mere, som binder os sammen, end der skiller os ad.

Jeg kan samtidig ikke undgå at lægge mærke til, hvor udfordret majoriteten kan

blive, når den endelig bliver testet på jødernes religion og traditioner. Europa har antisemitismen som arvesynd, og indimellem får den lejlighed til at vise sit ansigt, når jøderne insisterer på at holde fast i traditioner som drengomskaering, kosherslagting og sabbat.

Demokrati indebærer en høj grad af frihed. Det betyder selvfølgelig, at magthavere skal udvise tolerance over for det, der er anderledes, frem for at ty til censur, tvang eller forbud.

Men tolerance er en smertefuld proces. Det ved de, der har lagt øre til fordomsfulde holdninger og konspirationsteorier. Det har jøder gjort gennem århundreder. Måske er den omstændighed, at jøderne i så høj grad har udvist tolerance og forståelse for det samfund, de er en del af, en væsentlig grund til, at de ikke bare er tolereret, men i høj grad også accepteret og anerkendt i brede dele af det danske samfund. Det skyldes dog i høj grad også, at europæerne på den grusomste baggrund står i en dyb, dyb gæld til jøderne, som end ikke alverdens gode intentioner og inklusion nogensinde ville kunne afbetale.

Men jo, selvfølgelig kan vi muslimer lære noget af jøderne. Jeg har selv lært en del. Det, jeg opponerer imod, er at bruge jøderne som en hammer, man kan slå muslimerne i hovedet med. I stedet bør der arbejdes på i højere grad at bygge bro mellem danske jøder og muslimer. Vores traditioner, kulturer og historier er sammenvævede og lig hinanden. I de lande, hvor vi er i mindretal, deler vi samme udfordringer ift. religions- og åndsfriheden. Lad os ikke gøre skellene til udgangspunktet, men i stedet bruge lighederne som afsæt for erfaringsudveksling og brobygning. Sådan kan had blive til venskab.

Özlem Cekic er generalsekretær for Brobyggerne - Center for Dialogkaffe og fhv. medlem af Folketinget for Socialistisk Folkeparti. Hun er dog ikke længere medlem af partiet. Hun har desuden bidraget til bogen 'Danske jøder 400 år - Set med andres øjne', der blev udgivet i juni.

I mit barnesind var det at være jøde blevet synonym for at være ond.